

Аналітичний департамент Національного рейтингового агентства «Рюрік» проаналізував статистичну інформацію ринку публічних інститутів спільного інвестування України за результатами I півріччя 2012 року. Проведений аналіз дозволив зробити ряд нижченаведених висновків.

Провідні фондові майданчики. Динаміка провідних фондових індексів світу у I півріччі 2012 року була позитивною, при цьому більшість індексів (за виключенням вітчизняних та російських) показали динаміку навіть кращу, ніж за аналогічний період попереднього року. Очікування міжнародних інвесторів перебували під впливом чималої кількості вагомих подій як глобального, так і місцевого характеру, що мали позитивне значення з точки зору ринків акцій.

Позитивну динаміку зарубіжних фондових індексів у I півріччі 2012 року експерти пов'язують з врегулюванням ситуації з борговою кризою в Греції, адже приватні кредитори фактично повністю погодили умови списання суверенних боргів цієї країни.

Ударом по вітчизняним індексам став факт погіршення прогнозу по кредитних рейтингах України зі «стабільного» до «негативного» міжнародним рейтинговим агентством Standard&Poor's. За даними агентства, вищевказані рейтингові дії були пов'язані із збільшенням ризиків недосагнення угоди з Міжнародним валютним фондом щодо рефінансування заборгованості України. Іншою причиною таких рейтингових дій S&P називає невизначеність з перспективами переговорів України і Росії щодо цін на газ. Причиною ж падіння російських індексів є той факт, що вони сильно корелюють з цінами на нафту, яка за I півріччя 2012 року втратила в ціні 9,08%.

Слід зауважити, що діяльність інвесторів на вітчизняних фондових ринках у 2012 році відчутно скоротилась: так, обсяг торгів на УБ порівняно з IV кварталом 2011 року скоротився у I кварталі 2012 року на 43,65% при зменшенні вартості угод з акціями на 38,18%, з корпоративними облігаціями – на 36,78%; у II кварталі 2012 року – на 47,71% при зменшенні вартості угод з акціями на 54,85%, з корпоративними облігаціями – на 66,55%.

Інституційна структура ринку публічних ІСІ. За останніми наявними даними Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, станом на 01.07.2012 р. кількість ліцензій, виданих професійним учасникам фондового ринку на провадження професійної діяльності, становила 1603 од., з них 350 ліцензій на провадження діяльності з управління активами інституційних інвесторів.

Загальна кількість зареєстрованих корпоративних та пайових інвестиційних фондів становила 1816 інститутів спільного інвестування, з яких: 313 – корпоративні, 1503 – пайові інвестиційні фонди. Таким чином, за січень-червень 2012 року загальна кількість зареєстрованих корпоративних та пайових інвестиційних фондів зросла на 76 одиниць, при чому в більшій мірі за рахунок збільшення кількості пайових інвестиційних фондів, кількість яких зросла на 46 одиниць.

Порівняльна дохідність фондів. Зважаючи на те, що українські індекси продемонстрували негативну динаміку, відкриті, інтервальні та закриті ІСІ показали значну від'ємну дохідність у I півріччі 2012 року (-10,19%, -9,74% та -11,08% відповідно з початку року). Управляючі компанії частково спромоглися стримати падіння вартості чистих активів власних ІСІ у порівнянні з індексами УБ та ПФТС, які відповідно зменшились на 33,72% та 32,21%. Вкотре на заваді портфельних менеджерів постають законодавчі обмеження з інвестування у традиційні захисні активи (золото, швейцарський франк та японська ієна), натомість залишаючи лише державні цінні папери та ризикові гривневі депозити.

Фінансові результати I півріччя 2012 року, на думку аналітиків НРА «Рюрік», характеризують ринок публічних ІСІ в Україні у короткостроковій перспективі як збиткову галузь з доволі низькою інвестиційною привабливістю. Дані висновки підтверджуються практичними діями інвесторів, які продовжують віддавати перевагу банківським депозитним вкладам. Разом з тим, як показує кращий світовий досвід, у довгостроковій перспективі фінансові інвестиції у інструменти фондового ринку (в тому числі – інвестиційні сертифікати ІСІ) зазвичай забезпечують дохідність вищу, ніж за банківськими депозитами.

Протягом II кварталу 2012 року відбулась ціла низка законодавчих змін у регулюванні ринку публічних ІСІ, зокрема Президент України підписав закон «Про внесення змін до статті 4 Закону «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» (щодо захисту майнових інтересів учасників строкових ІСІ). НРА «Рюрік» буде відслідковувати вплив змін у законодавстві на ринок ІСІ, що знайде своє відображення у наступних аналітичних оглядах.

В цілому, результати діяльності публічних ІСІ у I півріччі 2012 року свідчать про загальноринкову нерентабельність всіх типів інвестиційних фондів за часткового припливу додаткових інвестиційних ресурсів до окремих інститутів спільного інвестування.

Загалом, на думку аналітиків НРА «Рюрік», 2012 рік вкотре вимагає від інвестиційних управляючих високої професійної майстерності, а від інвесторів – ретельного пошуку надійних компаній з управління активами.

Підготовлено аналітичним департаментом НРА «Рюрік» на основі офіційних даних Української асоціації інвестиційного бізнесу (режим доступу: <http://www.uaib.com.ua>), НБУ (режим доступу: <http://bank.gov.ua>), НКЦПФР (режим доступу: <http://www.ssmc.gov.ua>), фондової біржі ПФТС (режим доступу: <http://www.pfts.com>), Української біржі (режим доступу: <http://www.ux.ua>), фондової біржі «Перспектива» (режим доступу: <http://fbp.com.ua>).

Повні версії аналітичних оглядів завжди є у вільному доступі на офіційному сайті НРА «Рюрік» (<http://rurik.com.ua>).

Відповідальний за випуск:

к.е.н., Долінський Леонід Борисович, тел. (044) 383-04-76;

Відповідальний аналітик:

Ковальчук Олександр Сергійович, тел. (044) 484-00-53 (вн. 109).